

Riera d'Hortons

Súria

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Vall de la riera d'Hortons
Emplaçament A la zona NO del terme

Coordenades:

Latitud: 41.84432
Longitud: 1.74914
UTM Est (X): 396154
UTM Nord (Y): 4633248

Classificació

Número de fitxa 08274 - 116
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Es conserven prou bé els paratges naturals i humanitzats de forma tradicional. Es van afegint els restes desfets de la cinta transportadora de la mina als horts, fet aquest que fa perillar la sintonia natural del conjunt paisatgístic.

Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Agència de l'Aigua, Generalitat de Catalunya, BARCELONA

Fitxes associades:

[Barri de cal Trist](#)

[Riu Cardener](#)

[Camí empedrat de cal Trist al Samuntà](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA- J.M. Huélamo

Data de registre de la fitxa: dj., 10/02/2000 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dl., 11/10/2021 - 11:00

Descripció

La riera d'Hortons discorre per la part Oest del terme municipal en sentit N-S, fins que desemboca al riu Cardener al barri de cal Trist. Al llarg de la riera hi ha diversos accidents geogràfics marcats amb topònim propi, com és el cas dels gorgs: el Gorg de l'Olla i el Toll dels Encantats relacionats amb el llegendari de Súrria i també el Gorg de la Coll. Al curs mig es troba la resclosa de cal Planés. Aquesta petita obra hidràulica deriva l'aigua de la riera per un petit rec de pedra per la banda esquerra (abans sembla que ho feia per la banda dreta). També es pot veure dos forats excavats a la roca, que segurament marquen l'indret d'una antiga resclosa de fusta, en aquest mateix lloc. Seguint el curs de la riera hi han exemplars de saüc, alzina, pi, salze, roser silvestre, pollancre, boix, canyís, olivera, figuera, llorer, arbres fruiters i, sobre tot, les espècies conreades en les petites hortes en explotació. El paisatge, especialment, a la part més propera a cal Trist es troba fortament humanitzat existint sistemes d'explotació tradicional, que fan que constitueixi un entorn natural molt agradable als sentits. També, seguint el curs de la riera, i moltes vegades, confonent-se amb ella mateixa, hi ha un camí, que en alguns trams està empedrat.

Observacions:

Es diu que el seu nom prové del seu aprofitament pel regatge dels horts (LOSADA, 2000) també rebia el nom de "la vall dels gitanos" (Informació oral d'Isidre Suades). Hi ha un lloc dit "Farrera", que probablement vingui d'una explotació de ferro.

Història

Una llegenda diu que al gorg de l'Olla anaven a cercar l'aigua els habitants de cal Banyes per a usos domèstics, però hi hagué una greu sequera que es perllongà durant set anys, durant els quals la única possibilitat d'obtenir aigua era llençant al clot una olla amb una corda, perquè arribés al fons, d'aquí el seu nom (LOSADA, 2000). Al toll dels Encantats, el nom sembla provenir d'una llegenda que diu que se senten veus a l'apropar-se. Diuen que una vegada fa molts anys, va anar a aquest toll un pescador i, sembla ser, que quan va tirar la canya una veu li va dir "Tira la canya que tiraràs, que amb la canya no em pescaràs", l'home tot estranyat va pescar un peix i quan l'anava a posar al foc, va sentir les mateixes paraules que va escoltar quan era al toll pescant. (LOSADA, 2000).

Bibliografia

CATÀLEG (inèdit). Catàleg del Grup de Recerca i Conservació del Patrimoni del Centre Excursionista de Súrria.

ITINERARI 6 (s.d.) Itinerari-6: Súrria - Necròpolis de cal Banyes-Cal Jové - Coaner - Súrria, Centre Excursionista de Súrria.

LOSADA, Cristina (2000) Toponímia de Súrria. Treball mecanografiat pel 2n curs de Batxillerat B. Súrria.

